Eduskunnan talousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista sekä eräiksi muiksi laeiksi (HE 31/2024 vp)

Finanssivalvonta esittää lisälausuntonaan otsikkoasiassa seuraavaa.

Keskuskauppakamari (KKK) on lausunnossaan katsonut, että yrityksillä ja muilla finanssimarkkinoiden toimijoilla tulisi olla mahdollisuus hakea Finanssivalvonnalta valituskelpoista ennakkoratkaisua toimijan kannalta merkittävään tulkintakysymykseen. Asia ei koske yksinomaan MiCA-asetusta, vaan finanssimarkkinoita koskevaa sääntelyä laajemmin. KKK viittaa verolainsäädännössä omaksuttuihin ratkaisuihin.

Finanssivalvonta ei kannata KKK:n ehdotusta. Finanssivalvonnan käsityksen mukaan muidenkaan elinkeino-oikeudellisen sääntelyn noudattamista valvovien hallintoviranomaisten kohdalla ei ole säädetty mahdollisuutta hakea niiltä ennakkoratkaisua, vaikka muillakin sääntelyn alueilla taloudellinen intressi voi olla hyvin huomattava (esim. kilpailuasiat ja ympäristölainsäädäntö). Yleistä hallinto-oikeudellista lainsäädäntöä on siten pidetty riittävänä. Elinkeino-oikeudellista sääntelyä ja sen valvontaa ei tule rinnastaa verolainsäädäntöön ja sen valvontaan.

Finanssivalvonta ei ole tietoinen, että missään muussa Euroopan unioniin kuuluvassa valtiossa olisi säädetty mahdollisuudesta hakea ennakkoratkaisua finanssimarkkinoita valvovalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Suomessa ei tule omaksua muista EU-valtioista poikkeavia ratkaisuja.

Finanssivalvonta on KKK:n kanssa yhtä mieltä siitä, että finanssimarkkinoiden sääntely on lisääntynyt ja monimutkaistunut merkittävästi finanssikriisin jälkeen. Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että tämä kehitys perustuu poliittisiin päätöksiin, joiden seurauksena EU:ssa on siirrytty laajasti ns. yhteiseen sääntökirjaan (*single rulebook*), jonka tavoitteena on finanssisektorin yhdenmukainen sääntely koko EU:n alueella. Sittemmin EU:ssa on panostettu merkittävästi myös yhtenäisten valvontakäytäntöjen (*supervisory convergence*) kehittämiseen. Näiden tavoitteiden toteutuminen tarkoittaa väistämättä, että myös sääntelyn tulkinnoissa on EU-alueella pyrittävä yhteneväisyyteen. Käytännössä tähän pyritään muun muassa Euroopan valvontaviranomaisten (EBA, EIOPA ja ESMA) antamilla ohjeilla sekä yksittäisen EU-säädösten osalta annettavilla ns. Q&A-vastauksilla. Tämä vähentää Finanssivalvonnan tarvetta ja liikkumatilaa antaa omia sääntelyn sisältöä koskevia tulkintasuosituksia.

Oikeusturvan osalta Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että Euroopan valvontaviranomaiset ja Finanssivalvonta kuulevat tulkintasuosituksia sisältävien ohjeistustensa valmistelussa toimialaa.

Lisäksi on huomattava, että valitusprosessien kestot voivat olla ennakkoratkaisuasioissa kuten valvonta-asioissakin pitkiä, sillä hallinto-oikeus voi pyytää Euroopan unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua, jos se katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen, ja korkeimman hallinto-oikeuden on pyydettävä ennakkoratkaisua Euroopan unionin tuomioistuimelta, jos kysymys Euroopan unionin oikeuden tulkinnasta osoittautuu epäselväksi käsiteltävänä olevan asian ratkaisemisen kannalta.

Finanssivalvonta kiinnittää vielä huomiota siihen, että ennakkoratkaisumenettely ei todennäköisesti tarkoittaisi merkittävää kustannusten säästöä, sillä veroasioissakin ennakkoratkaisuhakemusten laatimiseen ja sen tarpeen arviointiin käytetään laajasti neuvonantajia.

KKK on lisäksi lausunnossaan todennut, että hyvään hallintotapaan kuuluu viranomaisen neuvontavelvollisuus. Finanssivalvonta haluaa tämän osalta tuoda esiin sen, että hallintolain mukainen viranomaisen neuvontavelvollisuus koskee ennen kaikkea hallintoasian hoitamiseen ja asiointiin välittömästi liittyviä kysymyksiä. Tällä tarkoitetaan lähinnä neuvontaa prosessista ja sen kulusta sekä viranomaisten käytännöistä.

FINANSSIVALVONTA

Allekirjoitettu sähköisesti

Taipale Armi
91237320B

Armi Taipale
osastopäällikkö

Tanninen Tytti-Maria
91294586M

Tytti-Maria Tanninen
valvoja